

Kastamonu Üniversitesi

**II. ULUSLARARASI
ŞEYH ŞA'BÂN-I VELÎ SEMPOZYUMU
-KASTAMONU'NUN MANEVÎ MİMARLARI-**

4-6 Mayıs 2014

KASTAMONULU KIRAAT ÂLİMİ HAFIZ ÖMER AKÖZ

Yrd. Doç. Dr. Ahmet ÖZDEMİR

(Kastamonu Üniversitesi)

Mehmet UZUN

(Millî Eğitim Bakanlığı)

DOĞUMU VE TAHSİL DÖNEMİ

Hafız Ömer Aköz, 27 Haziran 1889 (1305) yılında⁴⁹⁹ Kastamonu'da doğdu. Babasının adı Osman Efendi, annesinin adı Zâhîde Hanımdır.⁵⁰⁰ Dedesinin ismi İbrahim, dedesinin babasının ismi Mehmeddir.

Hıfzını ve Rüşdiye tahsilini Kastamonu'da yaptı. İstanbul'a geldiği ilk yıllarda Ramazan aylarında Tekirdağ'a gitti. Fındık Hafız lakabıyla ma'ruf bir kişinin talebesi olan Tokatlı Hoca Osman Efendi'den kıraat eğitimi aldı. Ders arkadaşları arasında Hafız Sadık, Hafız İdris, Hafız Hasan, Hafız Abdurrahman, Hafız Sami ve Hafız Hilmi Efendiler vardır.⁵⁰¹

Kastamonu'da Nûmâniye Medresesi müderrisi Ahmed b. Süleyman Efendi'den 12 Rebiülevvel 1330 tarihinde icazet belgesini aldı. Diyanet İşleri Başkanlığı müşavere heyeti 22/8/1944 tarihli kararı ile Hafız Ömer Aköz'e Kastamonu müderrislerinden Ahmed b. Süleyman tarafından 1330 hicri yılında verilen icazetname ilmi silsile ve senetleri itibariyle usulüne uygun bulunmuş, bu icazetnâme ile yüksek öğrenimini tamamlamış sayılarak tayin ve terfi de esas olarak kabul etmiştir.⁵⁰²

Hafız Ömer Aköz, İstanbul'a gittikten sonra 27 Zilhicce 1331'de (27 Kasım 1913) Debbağ Yunus Camii imam-hatibi Hasan Sabri Efendi'den aşere takrîb ve İbnü'l-Cezerî'nin Tayyibetü'n-Neşr'ini okuduğuna dair icazetnamesini aldı. Kastamonu'ya döndüğünde müderris Kırkbeşzâde'nin derslerine devam etti.⁵⁰³

⁴⁹⁹ Abdülkadiroğlu, Abdülkerim, "Aköz, Ömer Fazıl", İsam Kütüphanesi DİA Maddeleri Dökümantasyon Belgeleri.

⁵⁰⁰ Diyanet İşleri Başkanlığı Arşiv Belgeleri.

⁵⁰¹ Abdülkadiroğlu, "Aköz, Ömer Fazıl", İsam Kütüphanesi DİA Maddeleri Dökümantasyon Belgeleri; Küllüoğlu, Rafet, *Mehmet Feyzi Efendi'den Feyizli Sözler*, Cihan Yayınları, İstanbul 1996, s. 52.

⁵⁰² Diyanet İşleri Başkanlığı Arşiv Belgeleri.

⁵⁰³ Abdülkadiroğlu, Abdülkerim, "Aköz, Ömer Fazıl", *DİA*, II, 284, İstanbul 1989; Özel, Mustafa, "Son Dönem Osmanlı Tefsir Tarihinden bazı Portreler I", *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sayı: XV, İzmir 2002, s. 94.

Kıraat ilminin yanında fıkıh, ferâiz, matematik, astronomi alanında da iyi yetişmiş bir âlim olan Ömer Aköz, aynı zamanda hattat ve meşhur bir hatipti. Arapça, Fransızca ve Farsça'yı iyi biliyordu.⁵⁰⁴

Hâfız Ömer Efendi, gönül âleminde cereyan eden velâyet sırlarını ve ermişlik nurlarını, büyük âlim, mütehasıs ve mürşit Erbilli Muhammed Esad Efendi vasıtasıyla elde etmiş ve rabbanî bir lütufla altın silsilenin halkalarına eklenmiştir.⁵⁰⁵

YAPTIĞI GÖREVLER

a-İlmiye Teşkilatı

Kastamonu Dârül'l-Hilâfe Medresesi ihzârî sınıf muallimliği, İptidâ-i hâriç 3. Sınıf riyâziyyât, cebir, hendese ve Kur'an-ı Kerim muallimliği, Dârül'l-Hilâfe Medresesi tefsir, fıkıh ve Kur'an-ı Kerim muallimliği, İmam Hatip Mektebi Kur'an-ı Kerim muallimliği, İstanbul Mushaflar ve Dini Eserler Tetkik Heyeti Azalığı, İstanbul Mushaflar ve Dini Eserler Tetkik Heyeti Reisliği⁵⁰⁶

İstanbul İmam Hatip Okulunda Kur'an-ı Kerim, Arapça, Fıkıh derslerine girmiştir.⁵⁰⁷ Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 30/4/1952 tarihinde İstanbul İmam Hatip Okulunda ibadet ve akâit dersleri için görevlendirilmesi talep edilmiş, ancak İstanbul Mushaflar ve Dini Eserler Tetkik Heyeti başkanı olan Ömer Aköz'ün uhdesinde imamlık görevi de bulunduğundan İmam Hatip Okulundaki dersler asli görevini aksatacağı beyan edilerek Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından muvafakat verilmemiştir.⁵⁰⁸

b- Din Hizmetleri

Posta Telgraf Nezâreti imamlığı (1329-1332), Kastamonu Nasrullah Camii hatipliği ve Sinan Bey Camii imamlığı (1931-1936), Beylerbeyi Abdullah Ağa Camii imamlığı (1936), Büyük Selimiye Camii imamlığı(1936-1938), Fatih Camii başıimam ve hatipliği (1938-1952).⁵⁰⁹

Mushaflar ve Dini Eserler Tetkik Heyeti Reisi Mustafa Asım Bilal'in 1946 yılında vefatı üzerine aynı heyette aza olarak görev yapan Ömer Aköz heyetin başkanı olarak atanmıştır. 1952 yılında vefatına kadar bu görevine devam etmiştir. 1951 yılında hac farızasını yerine getirmiştir.⁵¹⁰

KIRAAT İLMİNDEKİ KONUMU

Hafız Ömer Aköz'ün Kırâat-ı Seb'a hocası, Selimiye Camii imamı Hafız Hasan Efendidir. Ta'lim-i Kur'an hocası Tekirdağlı Hafız Hüseyin Efendidir. Hüseyin Efendi, Kasımpaşa Reisü'l-Kurrâsı idi. Altıbuçuk senede

⁵⁰⁴ Abdülkadiroğlu, "Aköz, Ömer Fazıl", *DİA*, II, 284; Küllüoğlu, *a.g.e.*, s. 220.

⁵⁰⁵ Özdağ, Musa, *Feyizler Sultanı Mehmet Feyzi Efendi*, Kutlu Bilgi Yayınları, Kastamonu 2010, s. 47.

⁵⁰⁶ Diyanet İşleri Başkanlığı Arşiv Belgeleri.

⁵⁰⁷ Abdülkadiroğlu, "Aköz, Ömer Fazıl", İsam Kütüphanesi *DİA* Maddeleri Dökümantasyon Belgeleri; Küllüoğlu, *Mehmet Feyzi Efendi'den Feyizli Sözler*, s. 219.

⁵⁰⁸ Diyanet İşleri Başkanlığı Arşiv Belgeleri.

⁵⁰⁹ Diyanet İşleri Başkanlığı Arşiv Belgeleri.

⁵¹⁰ Diyanet İşleri Başkanlığı Arşiv Belgeleri.

II. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu

ayın secavedinden ayın secavendine Âsım Kıraatı, Hafs rivayeti ile hatmini tamamlamıştır. Mâide Suresine kadar tahkik ile, devamını hadr ile okumuştur. Hatmin sonuna doğru tekrar tahkik ile okumuştur. Raf-ı savt, hafd-ı savt (temsilî kıraat) ve dudak ta'liminde hocasının takdirini kazanmıştır.⁵¹¹

Hafız Sabri Efendi'nin hocası İstanbullu Hafız İsmail Hakkı et-Tevfik b. Mehmed, kıraat silsilesinin Mısır/Tanya'ya dayanması sebebiyle Mısır tarikini temsil ettiğinden, Hasan Sabri Efendi'den ilim alan Hafız Ömer Aköz, Mısır ile İstanbul tariklerini birleştirmiştir. Âsım'ın kıraatı ve Hafs'in rivâyeti üzerine okumuştur. Tayyibe metninin hafızasında olduğu bilinmektedir.⁵¹²

Hafız Ömer Aköz, Osmanlılar zamanında, bir Ramazan ayında Ravza-i Mutahhara'da mukabele okumak için Medine'ye gönderilenler arasında yer almış,⁵¹³ Dolmabahçe Sarayı Camiinde selamlık hatipliği yapmış ve Sultan Reşad kendisine sırmalı cübbe vermiştir.⁵¹⁴ Kur'an-ı Kerim'i kıraat-ı seb'a üzere tilâveti meşhurdur. Kendisinden ilim alan öğrencilerini maddi ve manevi himayesi, ilmi bilgi bakımından dirayeti, vakarı ile şöhret olmuştur. Diyanet İşleri Başkanı Ahmed Hamdi Aksekili'nin talebi ile hatimle teravih namazı kıldırmak ve mukabelede bulunmak için Ankara'da bulunmuştur.⁵¹⁵ Cumhuriyetin ilanından sonra Kur'an öğretme izni verilen dokuz hocadan birisi de Hafız Ömer Aköz'dür.⁵¹⁶

Hafız Ömer Aköz, İslâm Türk Ansiklopedisi'nde yedi kıraat imamlarından biri olan Âsım b. Behdele ve Kurrâ imamlar Âsım b. Damra ile Âsım b. Ebi's-Sabbah maddelerinin yazarıdır. Burada verdiği bilgiler, kendisinin kıraat ilmindeki vukufiyetini ve dirayetini açıkça göstermektedir.⁵¹⁷

ÖĞRENCİLERİ

Hafız Ömer Aköz'den Kastamonu'da ta'lim okuyanlar ve hıfzını tamamlayanlar arasında Hafız Muhammed Feyzi Şallıoğlu, Hafız Tevfik Yakamerçan, Hafız Muhiddin, Hafız Abdurrahman, Hafız Abdullah

⁵¹¹ Küllüoğlu, *Mehmet Feyzi Efendi'den Feyizli Sözler*, s. 52, 218-219.

⁵¹² Abdülkadiroğlu, "Aköz, Ömer Fazıl", *İsam Kütüphanesi DİA Maddeleri Dökümantasyon Belgeleri*.

⁵¹³ Abdülkadiroğlu, "Aköz, Ömer Fazıl", *DİA*, II, 284, İstanbul 1989.

⁵¹⁴ Küllüoğlu, *Mehmet Feyzi Efendi'den Feyizli Sözler*, s. 52, 218.

⁵¹⁵ Abdülkadiroğlu, "Aköz, Ömer Fazıl", *İsam Kütüphanesi DİA Maddeleri Dökümantasyon Belgeleri*.

⁵¹⁶ 1932-1939 yılları arasında Kur'an öğretimi için verilen diğer hocalar Ömer Ödem (Fatih Camii), Hasan Akkus, Necati Bilgin, İsmail Bayrı, İdris Okur, Mehmet Hilmi Bilge, Said Çayırılı, Mustafa İlter

Bkz. Koç, Ahmet, "Eğitim Tarihimizden Hatıralar Işığında Kur'an Hocalığı", <http://www.tifed.com/files> Erişim: 24/03/2014.

⁵¹⁷ Bkz. *İslâm-Türk Ansiklopedisi*, Âsar-ı İlmiyye Kütüphanesi Neşriyatı, s. 556-558, İstanbul 1941.

Abdülkadiroğlu (Bayram Hoca), Tosyalı Hafız Said, Şekercizâde Hafız Emin bulunmaktadır.

İstanbul'da bulunduğu sırada da birçok öğrenci yetiştirmiştir. Kendisinden Kıraat ve Arapça okuyan başlıca öğrencileri; Hasan Akkuş, Abdurrahman Gürses, Rahmi Şenses, Selimiye İmamı Mustafa, Ali Rıza Sağman, Mahmut Bayram, Salih Şeref, Fikri Aksoy, Mustafa Göl, Hasan Gökdemir, Osman Yüceokur, Dülgerzâde İmamı Tevfik, Osman Zeki, Ali Rıza Altunbay, Saim Özel, Talat Özyapan, İstanbul Hukuk Müşaviri Tevfik Bey, Cihangir imamı Mustafa Tüzün, Emin Saraç, Bahaeddin Saraç, Harun Soydaş, Fikret Karamercan, Mehmet Ali Sarı, Rıza Çöllüoğlu, Yakup İskender, Mehmet Tufan Arslan, Niyazi Tosyalıoğlu, Abdülhalim Öztürk, İhsan Özen, Osman Zeki Mollamahmutoğlu'dur.⁵¹⁸

HAFİZ ÖMER AKÖZ'ÜN ÖĞRENCİSİ MEHMET FEYZİ ŞALLIOĞLU İLE TANIŞMASI VE ARALARINDAKİ HOCA TALEBE MÜNASEBETİ

Mehmet Feyzi Efendi'den ilim ve feyiz alan öğrencisi Musa Özdağ'ın "*Feyizler Sultanı Mehmet Feyzi Efendi*" adlı eserinden bu mevzuyu özetle iktibas ediyoruz:

"Sinan Bey Camiinde öyle tatlı, öyle âhenkli ve öyle heybetli birezan okunuyordu ki hiç sormayın! Çocuk yaşta olan Mehmet pür dikkat gönlünün bütün eczası ile bu ilâhî nameyi dinledi. Bu çağrıya icabet edip namazı eda ettikten sonra İmam Efendi - "*Oğlum, senin adın ne?*" diye sordu. O, "*Mehmet. Benim adım Mehmet...*" diyebildi. Hafız Efendi "*Senin adın Muhammed demek!*" diyerek, Mehmet'in gerçek olan adını telaffuz eyledi ve iltifatlarına şöyle devam etti:

"Aferin oğlum! İşte böyle olmalı; Müslüman'a beşikten mezara kadar ilim lazım, irfan lazım. Tabii ki bunun için de evvela Kur'an'ı öğrenmeli ve O'nu güzelce anlamalı. Bak benim güzel oğlum Muhammed! Ben seni pek sevdim. Artık buraya devamlı gel. Ben seni böyle hep bekleyeceğim..."

Bundan sonra adı geçen muhterem zâtın öğretilerine cân u gönülden aralıksız devam etmek gerekiyordu. O da böyle yaptı. Önceleri mümkün olduğu kadar hiçbir kimsenin dikkatini çekmeden, caminin bir köşesinde bütün dikkatiyle Hoca Efendi'nin okumasını, hal ve hareketlerini izlemeye devam etti. Fırsat bulunca ilim, feyiz ve bereket sultanı saygıdeğer efendisi Hâfız Ömer'in yanına gidiyordu. Genç yaşında kazandığı derin bilgisi ötesinde, sahip olduğu mükemmel huyu ve ulvî şahsiyeti, İmam Efendi üzerinde apayrı bir etki bırakıyor ve O'na son derece farklı bir hayranlık duymasını sağlıyordu. Emsali arasında kendisine yakınlık açısından bir benzerinin bulunmadığını ona "Meleğim" diye ifade ediyordu.

İlkokulu bitirmesi neticesinde Mehmet, hocası gibi hâfız olmaya karar verdi. Çünkü hâfızlık, ilmin yarısıydı. Hemen sevgili ve saygıdeğer hocasına

⁵¹⁸ Abdülkadiroğlu, "Aköz, Ömer Fazıl", İsam Kütüphanesi DİA Maddeleri Dökümantasyon Belgeleri.

II. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu

koştı, düşüncelerini ve hâfiz olma konusundaki kararını ilettiler. Ömer Efendi de, öğrencisinin bu özentsinden ve bu yöndeki kararından gayet memnun oldu. Memnuniyetini, bu konudaki tebrik ve takdirini, sevgili talebesinin alnından öperek gösterdi.

Kur'an-ı Kerim'i açıktan okumak ve bir başkasına okutmak yasaklanmıştı. Fakat şartlar ne olursa olsun Ömer Efendi, talebesinin arzusunu geri çeviremezdi. Hâfiz Ömer Efendi hem âlim, hem mütefekkir ve hem de pek zeki bir insandı. Hâfizlik konusunda Mehmet'le beraber, enteresan bir çalışma takvimi belirlediler. Bu takvime göre Mehmet, önceden hazırlayacağı ezberlerini, caminin bir köşesinde akşam vakti ile yatsı namazı arasında hocasına dinletecekti. Tabi ki durum, bir üçüncü kişinin farkına varmasını sağlamaksızın gizlice gerçekleştirilecekti. Öyle de yaptılar. Mehmet namazını kılmak için camiye geldiği zaman, namaz bitiminde cemaatin tamamen çıkıp gitmesini beklerdi. Herkesin evine köyüne çekip gittiği kesinlikle belirlendikten sonra, ışıklar söndürülür ve dış kapı, arkasından kapatılarak kilitlenirdi. Daha sonra İmam Hâfiz Ömer Efendi, mihrapta kibleye yönelik bir vaziyette otururdu. Bu durumda dışardan birisi onu sıkı bir denetime tabi tutarak araştırmaya kalkar da camdan izlemeye kalkışacak olursa, bu durumda onun sessizce mushaf okuduğunu veya zikir, istiğfar ve duada bulunduğunu sanacaktı. Mehmet'in yeri ise, dışardan bakanların göremeyeceği bir mevkide, müezzinlerin bulunduğu mahfildeydi. Mehmet burada kibleye doğru oturur ve hocasının işitebileceği bir ses tonuyla ezberlediği yerleri okurdu. Bazen şu veya bu nedenle okuyamayıp biriktirdiği birçok cüzü aynı anda bir gecede okumak zorunda kalırdı. Bu durumda ezberler, belirlenen vakitte tamamlanamadığı için, dinletme işi yatsıdan sonraya da sarkardı."⁵¹⁹

HAFIZ ÖMER AKÖZ'ÜN KASTAMONU'DAN AYRILMASI

Hafız Efendinin birçok hasetçisi vardı. Emsal olanlar, manevi erginliğin ve doygunluğun doruğuna erişemezlerse, birbirlerini asla çekemezler. Biri, diğerini gözünün önünde yok etmedikçe rahat edemez. Derken zamanın müftüsü de tezgâhlanan oyuna geldi. Bir defasında müftünün miras taksimi konusunda yaptığı bir hesap hatasını Hafız Ömer, doğru hesap şu şekilde olmalıdır diyerek ikaz etmişti. Ömer Efendi'ye değişik türde baskılara ve haklarını kısıtlamaya girişti. Ömer Efendi, çevresinde kimseden korkmayan yiğit bir kimseydi. Ancak İmam Ömer Efendi, durumu fazla depreştirmeden, kaderine razı oldu ve kederini içine gömdü. Hemen hazırlandı ve kendisini çoktandır bekleyen İstanbul'un yolunu tuttu. Diyânet İşleri Başkanlığı'nın il ve ilçe bazındaki müftü ve hoca dostları, onu derhal lâyıık olduğu imamlık, hatiplik ve Kur'an-ı Kerim'in okunmasıyla ilgili olan en üst hizmet makamlarına getirdiler.⁵²⁰

⁵¹⁹ Bkz. Özdağ, *Feyizler Sultanı Mehmet Feyzi Efendi*, s. 26-54.

⁵²⁰ Özdağ, *Feyizler Sultanı Mehmet Feyzi Efendi*, s. 48-49.

Araç Kazasında yörenin eşrafından Lütfi Şen isminde muhterem bir beyefendi vardı. Hâfız Ömer Efendi'yi çok sever ve sayardı. Zaman zaman ona olan hasretini gidermek için ziyarete gelirdi. İmam Hâfız Ömer Efendi'yi İstanbul'a uğurlarken, Lütfi Efendi kendisine yaklaşmış ve merak içerisinde hafif bir sesle: "Efendim! Kastamonu'yu yalnız ve yüzüstü bırakıp gidiyorsunuz; nereye böyle?" diye sormuştu. Hâfız Ömer Efendi onun bu sorusuna şu cevabı vermiş ve herkese bilmeleri gereken önemli bir sırı duyurmuştu: "*Kastamonu'yu yalnız ve yüzüstü bırakıp gitmiyorum; yerime Mehmet Efendi'yi bırakıyorum.*"⁵²¹

KURUM ÂMİRİNİN 1/9/1951 TARİHİNDE HAFIZ ÖMER AKÖZ HAKKINDA YAZDIĞI SİCİL RAPORU

"Zekâsı ve kavrayışı iyidir. Kanunlara, nizamlara ve ta'limatlara riayeti ve bunlara vukufu vardır. Vazifesine müdavimdir. İntizamlı, gayretli ve sair halleri iyidir. İş sahiplerine ve amirlerine karşı muamelesi nezaketlidir. Mahiyeti üzerinde nüfuza ve muvaffakiyetli idareye sahiptir.

İlmiye mesleğinde ve bu hususta ödevini yapmaya kudreti vardır. Vazifesine ait hâdiseler karşısında isabetli, tereddütsüz kararlar verebilir. İnzibâtı ceza görmemiş ve işten el çektirilmemiştir. Vatanını sever, teceddüde ve terakkîye taraftar, cumhuriyete sâdiktir.

Ahlakı güzel, mütevazıdır. İmtizacı ve teşrik-i mesâi kabiliyeti iyidir. Müstakimdir. Şahsî menfaatine düşkün değildir. Kinci, garazkâr, yalancı değildir. Hafif meşrep değildir. Vakarını muhafaza eder. İçki, kumardan beridir. Evlidir. Harcamalarında ölçülüdür. Kendisinin ve eşinin mahrem sicile geçecek halleri yoktur.

Muaşeret adabına riayet eder. Temiz ve muntazam giyinir. Hürmet-i celbe muvaffak olur. Korkusu, tereddüdü yoktur. Cesareti teşebbüs fikri, azimkârlığı iyidir. Resmi ve şahsî gailelerden dolayı bir füturu yoktur. Vazifesine ehildir. Daha üst vazifeye muktedirdir. Dini ilimlerde hususiyle kıraat ilminde daha ziyade muvaffakiyet gösterebilir."⁵²²

ÖĞRENCİLERİNİN HOCALARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Hafız Mehmet Feyzi Şallıoğlu:

"Hafız Ömer Aköz, Kastamonu'da gayr-i resmi olarak Kur'an ta'lim ettirmiş, sonra bazı engeller oluşmuş, daha sonra da camide açıktan ta'lim okutmuştur. Biz ders okurken Mukaddeme-i Cezeriyye'yi ezberlememizi emretmişti. Bize kendi hattı ile birer nüsha yazıvermişlerdi. Vakarlı, izzet-i ilmîyeyi koruyan bir zat idi. Dayısı Hacı Merdân-ı Veli Efendi dergâhında müteaddit defa hatimle teravîh kıldırmıştır. Manevi yönden de mükemmel idi. İstanbul hafızları kendisine "Üstad-ı Küll" derlerdi."⁵²³

Hafız Rıza Çöllüoğlu:

⁵²¹ Özdağ, a.g.e., s. 50.

⁵²² Diyanet İşleri Başkanlığı Arşiv Belgeleri.

⁵²³ Küllüoğlu, Mehmet Feyzi Efendi'den Feyzli Sözler, s. 219-220.

II. Uluslararası Şeyh Şa'bân-ı Velî Sempozyumu

"Ömer Aköz'ün başıamamlığı sırasında Fatih Camiine tayin oldum. 17-18 yaşlarında olmama rağmen onun nöbetini ipe çekirdim. Çok tatlı Kur'an-ı Kerim okurdu. Devamlı hatimle namaz kıldırırdı. Onun ölümüyle Fatih Camii birçok özelliğini kaybetti. Saat gibi işlerdi. Orada vazife ihmali mümkün değildi. Ya ayrılacaksın ya da vazifeye iyi devam edeceksin. Çünkü kendisi öyleydi. Kol saati yoktu. Kışın soğuşunda yatsıdan sonra gece saat 12'ye kadar da bizi okuturdu. Çok sert bir insandı. Dersi ezberden vermezsen kıyameti koparırdı. İmam-Hatiplerin kuruluşunda çok emekleri oldu o insanların. Esâd Erbilî Hazretlerine müntesipti."

Hafız Abdurrahman Gürses:

"Âh! O bir sabâ rüzgârı idi. Öylesi bir daha esmez ve aslâ yeri doldurulmaz."⁵²⁴

Hafız Fikri Aksoy:

"Üstadım Hafız Ömer Aköz Hoca Efendidir. 1941'den vefat tarihi olan 1952 'ye kadar bana çok himmet ve büyük teveccüh gösterdi. İlk önce imtihana hazırlayarak Hırka-i Şerif Camii imamlığına tayinimi yaptırdı. "Takrib" dersleri yanında arapça, fıkıh, ferâiz, tecvitten Cezerî'yi Kiraatten Tayyibe'yi, Ulum-u Diniyye ve Kur'aniyye'yi öğretti."⁵²⁵

MİLLÎ ŞAİR MEHMED ÂKİF'TEN HAFİZ ÖMER AKÖZ'E MEKTUP⁵²⁶

Bismillahirrahmanirrahim

Eh Fi'llâhim,

Nâm-ı pâkini anmak için hiçbir vesileyi fevt etmiyorum. Bu ezeli teârûf ebediyyen devam edecektir ve inşallah hayatımın en mes'ud günleri meclis-i irfan ve fazlınızda geçecektir. Burada Sebil'i çıkarabilmek pek büyük fedakârlıklara ihtiyaç gösteriyor. Bununla beraber inayet-i Hakla maksadımıza nail olacağız. Kastamonu'daki yârânın kâffesine, hususiyile Hacı Hafız Efendiye, Hoca Şükrü Efendiye arz-ı hürmet eder ve oradaki ailemi evvela Cenab-ı Hakk'ın siyânetine, sonra da senin dest-i emanetine tevdi ederim iki gözüm kardeşim.22 Kânûnusânî 1337 (22 Ocak 1921)Mehmed Âkif

VEFATI

İstanbul Mushaflar ve Dini Eserler Tetkik Heyeti Reisliği ile Fatih Camii Başıamamlığı görevini aynı anda yürütmüştür. Bu görevleri yürütürken 10 günlük iznini memleketi Kastamonu'da kullandığı sırada 17 Temmuz 1952 yılında bindiği otobüsün Çankırı yakınlarında kaza yapması sonucu vefat etmiştir.⁵²⁷ Vefatından bir gün önce Kastamonu'da Bayram Hoca'nın oğlu Prof. Dr. Abdülkerim Abdülkadiroğlu'nun Hâfızlık merasiminde hazır

⁵²⁴ Karadere, Turhan, <http://www.kastamonur.com/index>. Erişim: 15-03-2014.

⁵²⁵ <http://www.forumankebut.net/forum/turkiye-hafizlarinin-kayitlariqaries-from-turkey/70002-fikri-aksoy.html> Erişim: 15-03-2014

⁵²⁶ Günaydın, Yusuf Turan, "Mehmed Âkif'in Mektupları", *Hece Aylık Edebiyat Dergisi*, yıl: 2, sayı: 133, Ocak 2008, s.496.

⁵²⁷ Diyanet İşleri Başkanlığı Arşiv Belgeleri.

bulunmuş, Cuma günü de Nasrullah Camii'nde hutbe okumuştur.⁵²⁸ Merhumun kabri, İstanbul Edirnekapı, Necatibey Mezarlığı 1. Ada kapı girişinin hemen sağında ve mezarlık mescidine on metre uzaklıkta yer almaktadır. Kabrin hemen yakınında Sultanüşşüerâ Fâdıl Mahmut AbdülBâki'nin kabri bulunmaktadır.

Kaynakça

Abdülkadiroğlu, Abdülkerim, "Aköz, Ömer Fazıl", *DİA*, II, 284-285, İstanbul 1989.

_____, "Aköz, Ömer Fazıl", İsam Kütüphanesi DİA Maddeleri Dökümantasyon Belgeleri.

Diyanet İşleri Başkanlığı Arşiv Belgeleri.

Günaydın, Yusuf Turan, "Mehmed Akif'in Mektupları", Hece Aylık Edebiyat Dergisi, yıl: 2, sayı: 133, s.440-520, Ocak 2008.

Özdağ, Musa, *Feyizler Sultanı Mehmet Feyzi Efendi*, Kutlu Bilgi Yayınları, Kastamonu 2010.

Özel, Mustafa, "Son Dönem Osmanlı Tefsir Tarihinden bazı Portreler I", *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sayı: XV, s.61-96, İzmir 2002.

Karadere, Turhan, <http://www.kastamonur.com/index>. Erişim: 15-03-2014.

Küllüoğlu, Rafet, *Mehmet Feyzi Efendi'den Feyzli Sözler*, Cihan Yayınları, İstanbul 1996.

<http://www.forumankebut.net/forum> Erişim: 15-03-2014.

EK:

FOTOĞRAFLAR

⁵²⁸ Özdağ, *Feyizler Sultanı Mehmet Feyzi Efendi*, s. 91.

